

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 2. sz. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi nyolcra 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bérletdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A „nyitási” cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez csatolandók.

KIADÓ-HIVATAL:

Központ, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, január 31.

(D.) Figyelmünk kérdésen kívül az erdélyi követválasztási előkészületeken kívül leginkább megragadhatta a legutóbbi napokban az országgyűlési pártok alakulása.

Közöltük mi is a Deák-párt értekezletét az Európa, emlékeztünk a határozatiak gyűléséről a Tigris-szállóházban, az előbbeni 180, az utóbbiban 100 képviselő vett részt, és így a határozati párt nagyobb erőben áll egyelőre is, mint a hogy az előhírek után sejtettük.

Nem látjuk ugyanazon ingatlanságot, vagy is inkább fejelemetlenséget a Deák-pártnál azon indokban, melyet a „Pesti Hírnök” következtetésének alapjául felhoz, mikép a határozati párt eszméi kaposak voltak a centrumnál is az igazolási kérdésekben. A verificatio az alsóháznak bírói és nem politikai kérdése, s nem hibázna nagyobb a ház, mintha éppen ehhez pártsemponthoz szólna.

Ennélfogva abban, hogy a centrum véleménye a balhoz vonzódott tisztán bírói kérdéseknél, mi nem látunk pártfejelemetlenséget vagy ingadozást; inkább az igazságosság s az erős meggyőződés szellemét látjuk abban.

A mint tudva van a határozatiak vagy is helyesebben „baloldal” az 1861-i felirathoz tartja magát, s elismeréssel szól ennek szerkesztőjéről Deák Ferenczről, kiemeli e hazafi nagyságát, s kifejezi csatlakozását hozzá az 1861-i álláspontot.

A jobb oldal vezérének, Apponyi grófnál tartott pártértekezlet, még biztosabb csatlakozást mutat a centrum iránt; s így a távolról észlelő közvélemény azon örvendéssel meggyőződésre jutott az egyelőre, hogy a pártárványlatok a legfőbb kérdésben egyet értenek, s így e kölcsönös egyetértés alapján a kibontakozás sokkal valószínűbbé s sikert ígérőbbé válik.

Alig azonban, hogy e kombinációt a távolban felállíthattuk; a „Pesti Napló”-ban nyilatkozat jelent meg az európai pártértekezlet egyik tagjától, mely a határozati párt valódi csatlakozását kétségbe vonja, e párt közreadott nyilatkozatában oly köpenyvel takarozást fedez föl, melyet csak színlelésből, szükségből használ, s a nyilatkozó azon végkövetkeztetést vonja ki, hogy Deák eszméivel mások nem takarozhatnak, Deák valódi hívei az európai értekezleten jelentkeztek, s a Tigrisben értekeztek, már csak azáltal is, hogy magokat külön párttá tömörítik, elárulják, hogy csak látszólagosan s bizonyos határokok tartanak Deákkal, a szélsőbb nézeteiket annak idejében érvényesíteni óhajtják. „A tigrisi tanácskozmánybeliek — írja a nyilatkozó — 1861-ben Deák eljárását ostromolták, most pedig akkor kimondott elveit tűzik ki ugyan zászlóikra, hogy azt valószínűleg saját nézeteik szerint alkalmazák.” Ezt kifejezve a cikkíró, kimondja, hogy kövessék őket — a Deák-pártiak — Deákat, nem pedig azokat, kik 1861-ben ellenzékét képeztek, most pedig elveit magyarázatni indulnak saját fejük szerint.

E nyilatkozat kivált azért fontos először, hogy a „Pesti Napló”-ban jelent meg, mely az ily nagy horderejű nyilatkozatok közreadásával nem hirtelenkedik; másodsor, hogy mindjárt másnap a jobb oldal közege, a „Magyar Világ” is némi izgatottsággal szól ezen kérdéshez.

A „Magyar Világ” párhuzamot von az 1861-ki felirat elvei s a „tigrispártiaknak”, a mint ő nevezi a baloldaliakat, ugyanakkori elvei közt, s ez utóbbiak tulajdonítja, hogy a megyék felzavartattak, hogy a külföld forradalmasnak találta a magyarok magatartását, hogy a tigrispártiak elvei nullificáltak azon hazafiak befolyását, kik a trón szímlánál közvetíteni akartak stb. Egy szóval a „M. Világ” kérdésen kívül tulmegy, midőn mindazt, a mit legnagyobb részben Schmerling ur hódító teóriáinak lehet tulajdonítani, az akkori határozati párt tulajdonítja; s ebből alig állhat több, minthogy a szélsőségek a másik szélsőség kezére szoktak játszani, s így valószínűleg Schmerling urnak alkalma lehetett az akkori hangulatot saját céljaira jól kizsákmányolni.

A nélkül, hogy ítéletet mondani akar-nánk az akkori pártok magatartása felett,

melyre, mint a színhelytől távol voltak, illetékesek legkevésbé se lehetnének, feltűnik előttünk két pártárványlatnál a reminiscenciák bizonyos keserősége, fel egy bizonyos bizalmatlanság a szélsőbb pártárványlat iránt, mely vagy arra látszik célozva lenni, hogy a centrum nehogy képzelt császárvadás után oszlásnak induljon, vagy célul tűzze most előre is a pártok közt a zárfalet elhuzni, hogy így mindenik párt magával tisztába lehessen.

A „Pesti Napló” nyilatkozójának ezen végtétében „és mégis csak mi vagyunk a Deák hívei, nem a tigrisbeliek”, szintugy kirí egy kis féltékenységgel, mintha aggódnék, nehogy Ghiczi vagy Nyári az öreg urat elhódítsa. Kérdésen kívül az aggalom nem e miatt ered, hanem lenni kell ott még a pártok közt bizonyos határozatlanságnak, a mi pedig nem kedvező dolog akkor, mikor a pártok nagy kérdés előtt állva mulhatlanul számba kell venni erejüket, hogy leendő fellépésük hatásáról tájékozva lehessenek.

Ezen egymástani támadás két oldalról a határozatiak ellen arra mutat, hogy annak erejétől s fiatal csábaitól tartanak; s kérdést sem is szenved, hogy ha a szélsőség fogná maga után vonni a gyűlést, nem pedig a központ vonná mérséklőleg magához a szélsőséget is, az egész kiegyenlítési törekvés körülbelül éppen úgy összemenne most is, mint a-tót orgona.

De midőn a centrum feladása éppen az, hogy a jobb és bal nézeteit közvetítse s így nagy részben az ő programja vivja ki a gyakorlatiasságot, akkor feltűnik előttünk, hogy ezen csatlakozást éppen a középről kiadott nyilatkozat némi féltékenységgel utasítja vissza, és ha ennek okát önmagunktól kérdezzük, nem tudjuk máshová magyarázni mint oda, hogy még a pártárványlatok nincsenek megülepvedve, még bizonyos habozás és forrongás észlelhető; de a törekvés oda irányul, hogy a pártok egymást ne ármithassák, s önmagukkal tisztában legyenek.

Hogy mi az, a mi a két mérsékelt pártot a szélsőbb iránt észrevehetőleg kétértelművé teszi? azt ma még világosan ki nem vehetjük. A nyilatkozatok az 1861-ki magatartásban keresik ennek indokait; de hisz azóta fenn és alant sok minden változott, s más és jobb indulatú kormány álláspontja iránt még a legszélsőbb nézet is változtatni szokta álláspontját, kivált oly viszonyok közt, midőn nem valamely radical elvek kivételéről, hanem a pozitív jogok visszavivásáról van szó, a honnan aztán rendszeresen tovább küzdeni, építeni s haladni már biztosabban lehet.

A nélkül, hogy megalapíthatnók a pártok surlódásának valódi tényállását, de azt csakugyan világosan látjuk, hogy ily surlódás létezik, azért-e, hogy külön-külön elilleszkedhessenek, vagy azért-e, hogy egymástól hermetice elzárkózzanak, nehogy egyik a másikra oly befolyást gyakorolhasson, mely talán a végén nyomásnak is nevezhető lenne? azt most még el nem határozhatjuk; de célul sem is tűztük ennek elhatározhatása kulcsait keresni; annál kevésbé, mert nemsokára ott lesznek Erdély képviselői is, és ők színéről színre látván a dolgokat, magoknak a helyzetről világos meggyőződést szerezhetve számolhatnak gondolkodásmodjukkal, s főleg annyit szenvedett szülőföldük sorsa iránt mérsékeltre s higgadságra kötelező lelkiismeretükkel.

Tisza László program beszéde a Tordán 1866 jan. 27-kén tartott követválasztási értekezleten.

Uram! Midőn önök, tisztelt választóink vezérei, e megye értelmiségének egy tekintélyes része, szívesek tudatni velem eddigi eljárásommal elégtelenségeket, s ennek kétségtelen bizonyítékaként felszólítanak, hogy jelenjek meg a törvényes pesti országgyűlésen is, mint e megye egyik képviselője; fogadják önök bizalmuk e megújított nyilatkozatát a hiven teljesített polgári kötelesség ezen alig kiérdemelt legfelsőbb, legmegtisztelőbb jutalmazásáért igaz köszönetemet.

Ifjú koromban erős elszárással készülve a közelet mindég darabos útjára, a küzdőteret éppen akkor zártam el előttem, mikor arra lépődő valék. E tér visszavivása küzdelmeiben segítették szerény

erőmmel én is, ekémhez s kedvelt földmivelői pályámra azonban csak az eltiportatás fájdalmát vihettém. De nem vesztettem el reményemet ekkor sem az örök igazság végeles diadalához. Ez adott erőt tűrni, erőt meg nem alázni magamat, szóval tenni kötelességemet az alkotmány teljes szünetelése korában szintugy mint azelőtt, szintugy mint azután, mikor rajtunk a különböző kormányzati kísérletek tétettek meg. Ennyi uraim minden, hogy tudniillik honfiai kötelességemet e mai napig hiven teljesítettem, vagy legalább teljesíteni törekedtem, mit önöknek multamra nézve mondhatok. Nagy eredményeket sem e kor, sem én nem mutathatván fel, meg kell önöknek elégedniük azon igaz kebelből fakadt nyilatkozatommal, hogy valamint önök, úgy én is hiven megőrzém hazafiai hűségemet, jellememet, s a körülöttem ez időben oly gyakran hemzsegett mocsokból reám semmi sem ragadt.

Midőn önök el akarnak küldeni, mint képviselőjüket, ama termekbe, hol már 861-ben — akkor szülőmegyém egy választó-kertületének bizalmából — ülhetni szerencsés valék, a jövőre sem ígérhetek többet önöknek, mint azt, hogy emberi, honfiai, képviselői kötelességemet igyekezni fogok hiven teljesíteni, megóva meggyőződési függetlenségemet.

Főkötelessége a honfinak a következetesség, következetesség a célban, hogy t. i. soha egyébre ne, csak is hazája jóllétére törekedjék, ha néha eszközeit, a körülmények szerint, változtatnia kell is, s tartsa mindig szem előtt amaz arany mondatot: „A hazáért mindent fel kell áldozni, magát a hazát feláldozni azonban semmiért sem szabad.”

Eros, szent meggyőződés, s nem csak tanulmányaim utáni tudat az, hogy a hazát csak úgy nem aldozzuk fel, ha kormány és nemzet egyenlő jóakarattal s szilárdsággal felkeressük a törvényes alapot, megállunk azon, s újabb törvényeket csak a régiak alapján hozunk, azokat módosítva a kor igényeire. A törvényes alapon kívül hozott legűzbő intézkedéseknek sincs életereje, mint ezt József császár emberszeretéből eredt intézményei története fényesen igazolja, míg hogy a közelebbi évek szervezési kísérletein nem nevetünk, oka csak a még soká sajtó seb s a könyvek, melyeket ez áldatlan kísérletek belőlünk kisajoltak, s ama még szentebbek, melyekkel az előttünk hú küzdelemben kidőlt, azon honfiakról meg nem emlékeztünk lehetlen, kik a haza szent pázsitai alá, tört bit, reménytelen szívvel szálltak be, mint megannyi áldozatai a 17 évi szenvedésnek.

Első fogadásom tehát s politikai meggyőződés, hogy semmi jót imádozt hazánkra nézve létesíteni a törvényes alap mellőzésével nem lehet; mind az, mit ezután mondhatok, csak kifolyása e meggyőződésemnek, a jogfolytonossághoz hi ragaszkodásomnak.

Részletes politikai programot tölem ne várjanak önök. Átlátom azonban szükségét s jogosultságát annak, hogy a választók tisztán tudják leendő képviselőjük politikai nézeteit, s ezért a felállított fenekbéli sarkalatos politikai bítezikkől önkényű folyó alapelveket, röviden, teljes őszinteséggel s a hallottak után azon reménnyel sorolom elő, minden száraz szavak nélkül, hogy azok tisztelt választóim nézeteivel találkozni fognak. A körülmények, melyek közt ezen országgyűlésnek működni kellend, sőt a kormány határozott kívánatai is még csaknem teljes homályban vannak előttünk, a jogfolytonosság elvének ismételt — de tettel még alig igazolt — elméleti elismerésén kívül. Ezt eléggé bizonyítja az is, hogy hazánk legjelesebbjei, sőt maga a hon bölcsé is, kire szent István összes birodalma, mondhatni egész Európa reményteljesen tekint, részletes, sőt csak általánosságban is teljesen határozott programmal fellépni képesek mind ez ideig nem voltak. Miként tehetném hát ezt én a nálak avatatlanabb, a központtól ily távol.

Tudom, hogy tisztelt választóim többsége nem fog tölem oly nyilatkozatot kívánni, mely egyes ember nézeteihez, legyen az bár ki, állandó ragaszkodás, vagy az ezuttal még meg sem alakult pártok bármelyikéhez elválaszthatlan csatlakozás iránti ígéretet foglaljon magában.

Határozottan kinyilatkoztatom azonban, hogy ily fogadalmat semmiesetre nem is tennék, nem még ha, netalán, ezáltal tisztelt választóim megszokott s előttem oly becses bizalmának elvesztését kockáztatnám is, mert még e vesztéségnél is nehezebben nyomna saját önérzetemet vesztesébe.

Elmondom az elveket, ha ezeket tisztelt választóim is osztják, felemelt fővel lépendek az or-

szágos terembe, mintegy szerény képviselője hazánk egyik legteljesebb megyéje közérzítetének; ha pedig oly szerencsétlen lennék, többé nem birni megyém közbizalmát, s önök csak kételylyel vagy fél bizalommal ajándékozhatnának meg e fontos útra, jobb nekem onnan elmaradnom. Összinté le-szek, hallják s határozzanak.

1. Első helyre tevék szent István birodalma teljes területi épségét, minden igyekezettel azon le-szek különösen, hogy hazánk Királyhágon inneni része az 1848-diki törvények alapján teljesen s végelesen uniáltassék a nagy egészszel, hogy hely-batóságaink egy ranguak, joguak, kötelezettségűek legyenek a magyarhoniakkal, hogy Erdély, mint ország, megszűnjék létezni, nem levén külön törvényhozó testülete, s kormányzó s igazságszolgáltató közegei se legyenek coordinálva, de sőt legyenek határozottan subordinálva a szent István birodalma Pesten székelő kormány igaz-ságszolgáltatási közegeinek. Erdély neve csak is mint egy szép historiai fogalom azért em-lítettén ezután, hogy példájából az ifjú nemzedék honfi hűségére, nemzetiség s anyanyelv iránti ra-gaszkodásra buzdíttassék, mi azonban nem zárja ki az erdélyi specialis viszonyoknak a 48-ki törvé-nyekben is meghagyott tekintetbevételét, a meny-nyiben ezek a teljes egyesülést nem gá-tolják.

2. Hiven ragaszkodom az 1848-diki törvé-nyekhez, nem szavait, de azok lényegét, szellemét tekintve, s az 1861-diki pesti hongyűlés második feliratának elveit, melyek nem csak azon ország-gyűlés egyetemének, de a jelen országgyűlés nagy-többségének is nézete, teljesen osztom, s ezen Deák által készített felirat szellemét hiven védeni ígérem.

3. Éppen az 1848-iki törvények alapján, s a velünk egy uralkodó alatt élő más országok jólléte iránti tekintetből, s a közös érdekek kielégíthetése-ért is elismerem, hogy közös ügyek léteznek, s ezek méltányos elintézését, az egynevezett kibékülést még áldozattal is létesíteni óhajtom. Soha nem hozhatnám azonban más országok jóllé-tének áldozatul saját jóllétünket, nem a nemzeti függetlenségét, melyet annyi régi törvény s koronás királyi eskü biztosít, nem a nemzeti becsületet, melyet ha oly nehéz időkben megtudunk védeni eddig, most sem szabad azt odadobni egy nagy-lelkű felhevülés percében, minden biztosítás nél-kül szép szavakért, melyek maradandó nyom nélkül elhangozhatnak, lévén ők pengő érez és zengő cimbalom. De saját magunknak, az élő nemzedék-nek jólléteért sem szabad ezeket feláldoznunk! Alkotmányunkat őseinktől örököltük, s azt utódaink számára visszazerezni, s ha ez megtörtént, fenntartani legszentebb kötelességünk. Perczileges jól-létért áruba bocsátani ezt, önző honárulás lenne, a mellett, hogy az gyenge belátást is árulna el. A nemzet generatiokon keresztül ugyanazon vér-alkatu, lelkelletű, szellemű, jellemű egyénekből áll, ha életre való, kicsi eltéréssel századokon át, míg a legrendezettebb kormány is változik, legalább is minden generatióban egyszer elhalvány vezetői. A nemzet élete — emberileg szólva — végnélküli, a kormányé évekhez van kötve, s ez egyik oka, hogy a nemzet könnyebben várhat a kormányvezetőknek átalakulására, mint a kormány a nemzeti jellem megváltozására; ez, hogy ha nemzetet s kormányt külön álló két hatalomnak képzelni tudnánk, e kettő közül a hatalmas, passiv ellentállásban is, okvet-len az első lenne. Óhajtom tehát, s egész erőmmel elősegítenem a kibékülést, mit anyagi rosz helye-zetünk s a bennünket is demoralisatioval fenyegető örököös provisoriumtól végmegszabadulás vágya is sürget, de úgy, hogy az valódi nyeresemény s ne annak csak árnya legyen imádozt hazámra nézve; s úgy, hogy Szent István bi-rodalma számára törvényt más nem, csak is a ko-ronás magyar király a népet törvényesen képviselő hongyűléssel hozhasson. Óhajtom, a törvényes biztosító előzmények után, Felséges ural-kodónk megkoronáztatását is.

4. Elkérülhetlennek tartom a kiegyezkedésre független felelős magyar miniszterium mielőbbi fel-állítását úgy, hogy a nemzet vére s filléireiről maga rendelkezessék, soha sem kimélve azokat az ország, vagy az egész birodalom javára nagyhatalmi állása megvédésére hozandó áldozatoktól, miket, hogy meghozhasson, államháztartásáról, újabb anyagi források nyitására, a direct s indirect államjöv-elelmekről okvetlen magának kell rendelkeznie, s önállóság megtehetnie mindent a vagyonosság, adó s áldozatképességnek czélyszerű eszközök általi eme-lésére. Csak is ez képesíthetvén az ősbiradalom

háztartásbani kellő részvételre, mi az örökös tartományok egyenes érdeke.

5. Mindent elkövetendek a népnevelés szent érdekében, úgy hogy az a hon minden fiára nemzeti s vallás különbség nélkül kiterjesztessék. Azt, hogy a legszélesebb alapon teljes vallás-szabadságot öhajtok, mondanis feleslegesnek látom.

6. A nemzetiségi kérdésnek szabadelvű, a testvér nemzetek teljes megnyugtatóra szolgáló elintézése régi vágyaim egyike, s inkább töreksem erre, mint az illető nemzetiségeknek sok idealista tagja, ki a közegyetértésnél saját utópiáit előbbre teszi, s mindent elkövetendek egy oly állapot létrehozására, hol a magyar politikai nemzet fentartása mellett, az egyenjogú többi nemzetiségek is fejlőd-hessenek szabadon, sőt, miben kellene, támogatva az egész által.

7. A megyék s városok törvényes alapjai visszahelyezését, s a municipiumok autonómiájának az új viszonyokhoz illő törvényes szabályozását égető kérdésnek tekintem.

8. Óhajtom végre, s hazánk boldog nyugodt belételeire elkerülhetlennek tartom a teljes kibontakozást, illő kárpótlás mellett, minden az urbérrel még egybekötöttében álló viszonyokból. Az eljárás részleteiről szólni teljes lehetetlennek tartom, a modorra nézve hitem az, kerülünk kell minden gáncsokodást, apró alaki kérdésekbeni akadékoskodást, a modorban lágyaknak, simáknak kell lennünk, más csak azért is, hogy az elvek mellett annál keményebben megáll-hassunk, s meggyőződésünk, mint olyan tünjék ki tisztán s nem mint szenvedély kifolyása.

Ezek, tisztelt választók, óhajtaim, ezek néze-teim a teendők iránt, s csak ha mindez el lesz s ilyforma alapelvek szerint lesz elintézve, lehet le-kem nyugodt imádomt hazám jövője iránt. Hogy ez érdeken csakély erőmhöz képest én is hathassak, s a lehető legtöbb megtörténhessék, arra okvetlen szükséges az önök teljes bizalomból eredő meg-bízása, felhatalmazása, mit ha megnyerni szeren-csém lesz, ez sokszorozandja gyenge erőmet, szebb jövőnk iránti alapos reményem s hitemet, hogy eljőn újból az idő, midőn koronás királyunk iránti magyar hűség az örökös tartományok népeivel testvéries egyetértés, s a törvényeknek mindhárom részről tántoríthatlan tisztelete, minden méltányos igények kielégítése után, végre boldog leend az imádomt hazá!

A pesti törvényes országgyűléseire megválasztatásom azonban, ismétlem, csak egy kíváncsot nekem, ha ezt választóim, hitvallásomat megérve, teljes megnyugvással teszik. Ha nézeteimet nem osztanák, inkább óhajtom, hogy nagybecsű bizal-mukat most előre vonják meg tőlem, minthogy később mondja valaki, hogy visszaélttem azzal.

Ifj. b. Huszár K. program-beszéde

a Tordán 1866. jan. 27-én tartott követ-választási értekezleten.

Tisztelt értekezlet!

Mielőtt önök felhívására felelnék, mely által minden időkben, de főleg a jelen válságos viszonyok között tehetségeimen és érdemeimen felül meg-tisztelve érzem magam, röviden a közelebbi multat akarom érinteni.

A lefolyt kolozsvári gyűlésen oly szerencsés levén, e nemes vármegyét, mint egyik követje, képviselhetni, e missiomat megközelítőleg sem tartottam oly terhesnek, oly felelősséggel összekötöttnek, mint a milyennel talán jelenleg szembenéznek, mert még azon belső túsának se voltam kitéve, hogy az ugyanazon egy célnak törő, de eltérő utakból, melyiket válasszam, annyira határozottan kijelölve láttam (kölldöm közvéleménye) saját meggyőződés-sém által az egyedüli teendőket, kinyilatkoztatnunk az Erdély és Magyarország egyesítéséről hozott po-sitiv törvények alapján azon gyűlésnek illetéktelen-ségét törvényeket módosítani, avagy csak magya-rázni is.

Tettük ezt azon még megnyugtatóbb öntudat-tal, hogy a törvényesség elvét védeve, oly törvényt védünk, melynek bármely oldalról megszegése e hanyatlásnak indult országot még szerencsétlenebb helyzetbe süllyesztené.

Egy ő Felsőházhoz intézett aláíratos feliratunk-ban mindezeket felfejtve, ezekhez következetesen kérelmeztük a pesti hongyülésre, mint a szőnyegen levő minden kérdések megoldására egyedüli illeté-kes helyre meghívásunkat.

Ő Felsőház kérésünket, a törvény szavait, meg-hallgatván, kegyelmes válasz-leiratában velünk tu-datva, hogy a 48-ki választótörvények alapján meg-hívásunkat a pesti hongyülésre megrendelni mel-tóztatott.

E fejedelmi tény (törvényes király által visz-szavonhatatlanul) elismeri, sőt életbe is lépteti az ő Felsőház előde által szentesített unio törvényt.

A mi az egyesülés még nem teljes valósítá-sát, a kolozsvári gyűlés elnapolását illeti, a korona tanácsadói tulbuzgalmára akarom magyarázni, mint egy-ja kibékülés biztosítására célzó eszköznek, mert úgy vagyok meggyőződve, hogy azon elna-polás gyűlés azon alakban — bármi következzék is be — többé összehívhatni nem fog, s bárhová cé-loztatnék is ezáltal, eltévesztettnek látom, mert ép-pen a kormány részéről előre kételyt kifejezni a mindnyájunk által óhajtott kiegyezkedés iránt, ez a bizodalmat nem fokozza.

Egy jó oldalát azonban ennek is látom, mert ugy hiszem az egyesüléstől még idegenkedő töre-dékei a testvérm nemzeteknek nyugodtabban fognak kezét nyújtani e kérdés végleges megoldásához, minden a teljes egyesülést nem gátló méltányos igényeiket főleg nemzeti egyenjogúságukat a pesti hongyülés által is biztosítva látván. Jelenleg a ki-bekült gátló egyik legnagyobb akadály legyőzve rövid időn törvényalkotásra képes országgyűlés fog együtt tlni, hazafi érzelm vezetve szabad kezek-kel, mint egyik főtenyező fog jöveünk felett dönteni.

Tisztelt értekezlet! Önök felhívását, mint kö-vetjelölt e nemes Tordavármegyében föllépem, azon bizalom jelöl fogadom, hogy igaz hazafi polgári kötelességeim iránti őszinte szándékomban és igye-kezetemben nem kételkednek, de meggondolva az emberi tévedéseket, a nagyfontosságn kérdésekkel szemben parányi tehetségeimet, igen természetes-nek találnám önök az iránti aggodalmát, hogy őszinte igyekezetemet és szándékomat mi módon gondolom legjobban érvényesíteni; sőt ugy hiszem megvárják önök tőlem azon erkölcsi kötelesség el-ismerését, hogy csak ez esetben engedek önök fel-hívásának, ha köldöm véleményét, szellemi han-gulatát saját meggyőződésémmel őszhangzásban hi-szem lenni, és azt hiven ígérem képviselni.

En e kis országot az elviselhetetlen anyagi terhek, a zilált, mondhatni anarchicus belviszonyok miatt csaknem a kétségbeesés veszedelmes stadiu-mába jutottnak lenni látom. Ez nyugalomra, békés szellemre int. Állandó hátulsó gondolatok nélküli békét azonban csak ugy remélek elérhetőnek, ha egyfelől általában minden kérdésekben vágyainkkal szemben azoknak mi mértékbeni kivételőségét na-gyon fontolóra vesszük; de másfelől nemzeti be-estlletünkkel, politikai jellemünkkel nem alkuva, bi-zonyos vezérelvekhez tántoríthatlanul ragaszkodunk.

Tisztelt értekezlet! A fejedelmi jogok tiszte-leiben tartása mellett óhajtom szent István koroná-jának területén épségét, óhajtom Magyarországot ön-álló függetlenségét biztosítani, nemcsak oly törvé-nyek által, melyeknek betliti, de melyeknek gya-korlati életbeléptetése is kezességet nyújtanak, ezeket leginkább a 48-ki törvények lényegében gondolom feltálalhatóknak.

A fejedelem azonossága, és a birodalom (sa-ját érdekekben is), mint nagyhatalmi állam meg-állhatása szükségessé teszi az ugynevezett közös ügyek elismerését, ezeknek gyakorlati szabályozása és elrendezése körül, a fejedelmén kívül a biroda-lom másik felét is, mint egyezkedő felet gondolom tekintenünk. Óhajtom a közös ügyek méltányos ki-egyenlítése által elősegíteni a birodalom másik fe-lében is a szabadelvű alkotmányosság megszilárdul-tását, csak ez esetben számíthatván saját alkot-mányunk a birodalom másik fele által is tisztelet-ben tartására.

Hogy ezen kérdések részleteikben miként ol-dassanak meg, abban jelenleg nem bocsátkozhatom mert lehet ez iránti nézetemben jobbakra fogok a központban meggyőződni, mert, ha valaha, ugy most kötelességük az arra hivatottoknak e tárgyak körül nézeteikben csakis véleményeik kölcsönös ki-cserélése után véglegesen megállapodniok. Van azonban egy nevezetes kérdés, melynek némely részletei iránt sem hiszem magam egy jobbról meg-győztethetni: az egyesülés végleges valósítása kö-rül, én Erdélyt Magyarországhoz se coordinálni nem akarom, sem annak subordinálni, hanem e két or-szágot teljesen egyesíteni. En külön törvényhozárra, külön közigazgatásra, külön legfelsőbb törvényszék-re szavazatomat adni nem fogom. Az ezek ellen-lehető egy méltányos ellenvetés a távolság, erre nézt ugy hiszem, sőt megvárom, hogy az együtt ülő hongyülés az összes haza anyagi érdekei első sorában az erdélyi vasutat helyezendi.

E nézeteimet tisztelt értekezlet! az önökével őszhangzásban hiszem lenni, szándékom ezeket hi-ven képviselni, azért önök megtisztelő felhívásának mely hálám kifejezése mellett engedek, s ha oly szerencsés leendek az összes választók többségét megnyernem, az ebből folyó kötelességeket csakély erőmhöz képest teljesíteni ígérem.

Követválasztási mozgalmak.

A kolozsvári követeknek a pesti közös országgyűlésre leendő megválasztása tárgyában ősz-szehívott bizottmányi törvényes tagok a január 29-i ülésre, melynek eredményéről már a mult számban szoltunk, igen szép számban gyűlvén be, a vendég-szerető főispán ebédje után egy meglehetősen népes értekezletet tartottak a nemzeti szálloda termében, a hol a közelebbi ugynevezett erdélyi országgyűlés-re választott kolozsvári követek: Zeyk Károly és Hosszu József jelentést tevén eljárásukról, küszöne-töket fejezték ki a közbizalomért. Általán elismer-tett, hogy hazafiai kötelességüket oly módon tel-jesíték, mint azt a közbizalom várta, minél fogva lel-kesen megjeleneztettek, s felkértek, hogy jövőre nézve is tegyenek nyilatkozatot, minő nézeteik van-nak ama nagy feladatra nézve, mely az erdélyi kép-viselőkre a pesti közös országgyűlésen vár. Mind-két volt követ egyszerű, de megnyugtató program-m-szerű nyilatkozata oda ment ki, hogy a közös ügye-ket illetőleg részletekbe bocsátkozni időelőtti; ők legitimisták, s hazánk szabadsága, függetlensége, és gazdasági érdekének szempontjából indulnak ki; a parlamentarizmus felől, kormány hűvei; az unio ille-

tőleg pedig a törvényhozási, közigazgatási, és igaz-ságszolgáltatási egység feltételeihez ragaszkodnak. Erre mindketten több oldalról újból követjelöltükül ajánlva, távozni akarának; de más követjelölt-ről szó se levén, felkértek, hogy maradjanak, s familiaris modorban saját jelenlétükben folyt tovább az értekezlet, melynek folyama alatt igen szép je-lenet gyanánt merült fel, mind Zeyk Károlynak azon nyilatkozata, hogy — ha arról lenne szó — egy le-gitimista román előtt, minő Hosszu, maga kész len-ne visszalépni, mind pedig Hosszu nyilatkozata, hogy ha valamelyiküknek bujni kellene, inkább őtet ál-dozzák fel. Az egész értekezletet nagy egyetértés és higgadság jellemző, s kilátásunk van jó ered-ményű, sima választásra.

A pesti országgyűlés.

A felsőház IV-dik ülése

1866. január 27.

Elnök báró Sennyei Pál ő nmlga 11 óra után megnyitván az ülést, a 2-ik és 3-ik ülés jegy-zőkönyvének hitelesítése után, a Felsőház Asszo-nyunk üdvözlételre kiküldött bizottás eljárással és fogadtatásáról következő, többszörös éljenzések-kel kísért jelentést tön:

„Következnék most, méltóságos főrendek, hogy azon küldöttség, melyet Felsőház Császárnék és Királyának üdvözlételre Bécsbe küldeni méltó-zattak, eljárásáról jelentést tegyen. Azt hiszem, csak gyengíteniem azon hatást, melyet ezen küldöt-tség kegyes fogadtatása országsszerite keltett, ha is-mételném azon részleteket, melyek ezen fogadtatás közben előfordultak. Tudomására jutottak azok a méltóságos főrendeknek, tudomására jutottak az egész országunk, és mely meghatottsággal fogadtattak mindenütt; különösen Felsőház Asszonyunk azon báj- és kegyteljes leereszkedése, hogy e küldöttsé-get édes honi nyelvünk kifogástalan és szabatos kiejtésével mondott beszéde által annyira fellelke-sítette. (Élénk éljenzés.) Élénken emlékezünk mi, kik méltóságotok kegyéből ezen megható jelenetnek tanui valánk, élénken emlékezünk azon érzelmre, mely keblünkben gerjedt, azon mély hálára, mely sziveinket elfogta, midőn századok elmúlása után a trónhoz oly közel álló magas fejedelmi Asszony-nak ajkairól legelsőb hallottunk magyar szót hangzani. (Élénk éljenzés.) Hálás érzéssel fogadjuk, hogy méltóságotok kegyessége benntünk ezen örö-münepély tanúivá és részeseivé tenni méltóztatott, melyet életünk legszebb, legürvendesebb emlékei közé számítnak. Nincs egyéb hátra, minthogy primás ő magasságának üdvözlő beszéde, és Felsőház Ass-zonyunk válasza felolvastassék.”

Herczeg-primás ő eminentiájának felolvasott beszéde éljennel fogadtatott; Felsőház Asszonyunk válaszanak olvasásakor az egész ház üléseiről tisz-teletteljesen felemelkedett.

Elnök: A lelkes örömmilyánítások, melyek-kei a méltóságos főrendek ezen jelentésüket és a felolvasott beszédek fogadni méltóztattak, a jegyző-könyvben fognak megemlíteni. (Helyeslés.)

Károlyi György gr.: Valóban nem lenne ezen szív- és kebelemelő tény teljesen befejezve, ha azt jegyzőkönyvileg tudomásul vennők a nélkül, hogy egyszersmind az illetőknek ezen ház legszí-vebb és legőszintébb köszönetet ne szavazna, s azért szerény indítványom oda terjed, hogy elők ő nmlgának, herceg-primás ő magasságának, vala-mint az indítványozónak (b. Wenckheim Béla), ki ezen eszmét helyesen felfogván, indítványát oly ékes szavakban fejezte ki, ezen ház köszönetét s elismerését is jegyzőkönyvileg nyilvánítsa. Az indit-vány egyhangulag elfogadtatik.

Sennyei báró, elnök ur ő exciája, jelenté most, hogy a képviselőház elnökségétől átküldettek azon okmányok, melyek a legm. tróbeszéd tartása után a herceg-primás kezeibe valának letéve, s az alsóháznak megalakulása után átadattak.

Ezen okmányok (act. 20-i diploma, febr. 26-i pátenst, stb.) felolvasatván és azok kinyomatása elrendeltetvén, Fiume városának a képviselőház által áttett üdvözlő felirata hozatott említésbe; s miután annak tartalmát a méltóságos főrendek már ismerik, az egyszerűleg csak tudomásul vétetett.

Károlyi György gr.: Méltóztatott e ház kebeléből egy állandó igazoló bizottmányt válasza-tani, melynek feladata lön: a szétküldött kir. meg-hívó levelek s az ezek következtében megjelent tagok iránt jelentést tenni; továbbá a netán felme-rülő kérdéseket vizsgálat alá venni; főkötele-ségévé téve egyszersmind, magát elnök ő excellentiájával érintkezésbe tenni. A bizottmány eljárását megkezdvén, van szerencsém eddigi eljá-rásunk eredményéről a jelentést bemutatni s azt a hozzá tartozó iratokkal a m. ház asztalára letenni.

E jelentés felolvasatván, elnök ő nmlga ki-jelenti, hogy az ki fog nyomtatni s a ház tagjai közt kiosztatni. Tudatja továbbá a méltóságos főrendi táblával, hogy gróf Szapári Antal a ház eddigi költségeiről tett előterjesztést, mely az eddigi or-szágyűlési szokás szerint az igazoló bizottmány-hoz utasított. A ház költségvetését a legközelebbi ülésben ígérte ő nmlga közléteendőnek.

Ezután felkérvén a napló-bizottmány tagjait, hogy a mellékteremben tartandó tanácskozással végett meg itt maradni méltóztatassanak, végül tudatá a mélt. főrendekkel, miként ő Felsőház folyó hó 29-kén d. u. 2 óra 30 perczkor érkezendvén meg,

aziránt is intézkedett, hogy az elfogadásnál jelen lenni óhajtó tagok számára a királyi várpaltotz egyik terme nyitva álljon.

Az alsóház XIX-dik ülése

január 27-dikén d. e. 10. órakor.

Elnök: Szentiványi Károly.

Rajner Pál olvassa a költségvetési bizott-mány jelentését.

B. Simonyi Lajos lemond küldetéséről, mint vizsgáló a krasznai kerületbe, miután oláhul nem tud, ő pedig igaztalanságnak tartja, ha a bíró nem tudja a panaszos felek nyelvét.

Papp Zsigmond nem román, de magyart ki-ván kiküldetni, s indítványozza Turi Somát. — A ház Váradi Gábort küldi ki nagy többséggel.

Elnök a tróbeszédre adandó válasz tárgya-lását tízven napirendre, ő Felsőházának legmagasb tróbeszéde ujjalag felolvasatlik.

Deák Ferencz a felirat tárgyalására, illetőleg egy javaslat elkészítésére 30 tagu bizottmányt in-dítványoz, mit a ház közakarattal elfogad.

A tanácskozás 10 perczre felfüggesztetik. Fél-óra mulva a névszerinti szavazás megkezdődik, a 30 tagu bizottmány névsorát a képviselők beadják. Az eredmény hétfőn fog kihirdettetni.

Elnök a ház véleményét véli kifejezni, midőn Császár és Császárné ő Felsőházuk üdvöz-lésére küldöttséget indítványoz, melyre mintegy 25 nevet hoz javaslatba, köztük emlékeztet után föl-említhetjük: gr. Andrási Gyula, Bezerédi, Rádai Ged. gróf, Szitányi-Ullmann, Török S., gr. Szapári Gorove Ist., Rajner P., Ivánka Imre, Hollán Ernő, Kados Kálmán, gr. Keglevics B., Lonyai M., Mo-csonyi András, b. Orezi Béla, bg Odesscalchi Győ-ző, Perczel B., b. Simonyi Lajos, Székács J., Ti-sza Lajos, Draskóczy J., gr. Apponyi György, Ür-ményi J., stb. neveiket.

Az ülés 12 óra tájon eloszlott.

Az alsóház XX-dik ülése

január 29-dikén d. e. 10. órakor.

Elnök: Szentiványi Károly.

Váradi Gábor azon okból, mert Décssei Lászlóval rokonságban van, lemond a szilágy-csehi kerületbe vizsgálatra lett kiküldetéséről, mit a ház egyhangulag Turi Samura ruház.

Elnök kijelenti, hogy a küldöttség mai napon nem fog üdvözlételre menni, de a teljes képviselő-házat felszólítja d. u. 2 órakor a budai várpaltotá-ban megjelenni, a hol a mélt. főrendek is szintén ez időben meg fognak jelenni. A küldöttség a hét derekán fog ő Felsőházuknál tisztelegni.

Ezután fölolvastattak a felirati bizottmány tagjainak nevei, melyek a következők: Deák Fe-rencz 273 szóval, báró Eötvös József 271, gróf Andrási Gyula 270, Klauzál Gábor 268, Csengeri Antal 266, Szentkirályi Móricz 258, Lonyai Meny-hért 255, Bezerédi László 253, Gorove István 241, Tisza Kálmán 241, Nyári Pál 239, Bónis Sámuel 236, Csernovits Péter 236, Ghiczi Kálmán 236, b. Podmaniczki Frigyes 232, Váradi Gábor 231, Ivánka Imre 221, Bartal György 183, Somsich Pál 180, gr. Apponyi György 179, b. Kemény Zsig-mond 177, Horvath Bordiszar 175, Hollán Ernő 170, Joannovits György 170, Széll József 169, Kubicza Pál 167, gr. Csáki László 165, Fest Imre 164, Kaudó Kálmán 163 és Jókai M. 161 szóval.

Stefanidesz képviselő az osztály ajánla-tára egyhangulag igazoltatott.

Holnap d. e. 10 órakor igazolási ülés.

Válaszirata

Vajda Lászlónak egy m. Mohai Károly ur aláírása alatt megjelent cikkre:

Mennyivel inkább törekedtem arra, hogy azon kötelességemnek, melyet mint ns. Dobokamegye al-só-kerületé követje vállaltam magamra, hiven meg-feleljek: annyival kedvetlenebbül hatott reám ama cikk tartalma, mely a „K. K.” folyó hó 13-károli 6-ik számában t. cz. Mohai Károly ur aláírása alatt megjelent.

Hogy ne hagyjam válaszolatlanul e cikket, arra magam iránti tartozásom, s ns. dobokamegyei igen tisztelt választóim iránti elkötelezettségem me-leg érzete egyaránt ösztönöz.

Legelőbb is azon hibáztatás ellenébe, hogy a nov. 11-ki választásról elmaradtam, s programmom sem akkor el nem mondtam, sem a Szász-Máté-ból küldött sorok tisztelése után közzé nem tettem, legyen szabad röviden megjegyezmem azt, hogy én sem jelöltségemről, sem a választási ide-jéről, s szintoly kevéssé a megye két választókerületre lett felosztásáról sen-ki által értesítve nem valék.

Jelöltségem felől a legelső hírt a „K. K.” nov. 11-diki számából vettem, mint szintén azt is, hogy a választás november 11-kétől 14-dikéig fog folytatattati.

Mihelyt ezt olvasám — azon hitben, hogy mind két követ külön helyeken bár, de mind a két kerület szavazóinak részvételével választatik — még az nap irtam egy dobokamegyei tisztviselő barátomhoz, kiről feltehettem, hogy a középponti bi-zottmányoknak is tagja;

Ebben felkértem, hogy „ha a jelölt-ségemről hírt való, őszinte s legmele-

gebb köszönetem fejezze ki az illetőknek azon megtisztelő, becses bizalmukért, melylyel igénytelen személyemet kitüntetni szivesek valának de egy szerszám sietve kérje fel arra, hogy miután én, mint királyi hivatalos, az országgyűlésen amugy is jelen lehetek, jelöljenek ki más románt helyettem, hogy a nemzetünkbeli követelek előre láthatott csekély száma aképp egy-egy szaporíthatassék.

Ugyan e levélben az engem nem ösmerőknek nézetem felől tájékozása végett megírtam azt is, hogy én „hazánk javát csak úgy szívesen viselem ugyan, mint bárki más,“ de „hazát akkor tartom boldognak, ha azon nemzetek, kik e honban laknak, s azok közt természetesen a román nemzet is magokat boldogoknak s jövőjükre nézve megnyugtattaknak méltán érezhetik,“ minél fogva én az országgyűlés feladatát kitűntet kérdésként békés megoldását a legőszintebben óhajtom ugyan; aképp azonban, hogy azon megoldás „a román nemzetnek is a már pár év előtt biztosított nemzeti hasonjogai tisztelgetben tartásával s kellő biztosításával eszközöltesse.”

Végül ugyan e többször idézett levélben állanak ezen szók is, hogy ha i. t. kijelölömnek ezen „nézeteim nem részesülnének egészen tetszésükben, bizalmukat azzal hálálom meg, hogy tévhitükből jókor kiveszem,“

mert „bár előre nem valék e szándékokról értesülve, s így tehetném, hogy szépen hallgassak; mégis becsületesebb eljárásnak tartom, hogy mihelyt a lapból jelöltségemről tudomást szereztem, nyíltan tudassam álláspontomat, s alkalmat adjak, ha mást akarnak, mást választani.”

Ezekből tehát egyebek közt kitűnik az, hogy ha szinte szándékom lett volna, sem mehettem volna el a választásra, s hogy a cikkekben idézett levélben aláírt igen tisztelt nevű választóknak program iránti kívánsát még mielőtt annak kifejezést adtak volna, én magam siettem megelőzni, mi ha különböző helyeken lakásuk miatt mindnyájoknak tudomására nem jutott, azon csodálkozni nincs okom. Hogy pedig programom választás utáni hírlapi közlése által egy eddig tudtomra szokatlan utat használni nem akartam, azt a többi i. t. urak hibául feltudni tán nem fogják nekem, s szívesek leendnek az országgyűlés alatti elfoglaltságomban s személyes találkozásairól reményemben keresni azon egyetlen beismert mulasztás okait, hogy elkéstem igen becses soraikra rég szándékolni magán utoni válaszólasommal.

Végül megjegyzem, hogy valamint nov. 11-diki levelem, ugy egy későbbi is, melyet éppen e sz. máti sorok vétele után írtam e tárgyban, az első hiteles másolatban e lap i. t. szerkesztőségénél, eredetiben pedig Szamosújvárt mindkettő az illető helyen bárki általi megolvashatásra tárva áll.

Kapcsolatban az imént felemlítettekkel áttérek már a cikk további tartalmára.

Azon cikk tisztelt írója maga azt állítja, hogy az előleges értekezlet tanácskozása, mely a közelbe elcsoport országgyűlési követválasztások alkalmából ns. Dobokamegyében tartott, oly megállapodást eredményezett, miképp a két követ közül, kiket a megye küldeni jogosítva volt, egyik magyar, másik a román nemzetből legyen kijelölve.

Általán továbbá, hogy én román testvéreim részéről hoztattam ajánlatba, s ennek folytán mint román jelöltem ki; a jelöltségemben általános megnyugvást pedig ama — reám nézve nagyon becses — méltánylat által indokolja, melyben ott szabeni országgyűlési magamtartása részesülni szerencsés vala.

Midőn tehát mindezen állítások mellett is, t. cikkiről ur által azon váddal terheltetem, hogy a kolozsvári országgyűlésen a b. Saguna ő nmltsa által beadott román felterjesztéshez csatlakozás által a közbizalom iránti tisztelatlenség súlyos bűnébe esem: Önkénytelenül azon kérdésre kelle jönnöm, hogy vajon ns. Dobokamegyének mikor abban állapodott meg, hogy egyik követet román legyen, ezzel tulajdonképpeni célja mi lehetett?

Részemről távol vagyok attól, hogy a sokszor idézett cikk tartalmát kombinálva, oly következtetést vonjak ki belőle, mintha azon ns. megye magyar lakossága a románok irányában méltányosságnak csak látszatát kívánta volna megszerezni.

Ha ez így volna, akkor a román lakosság eljárása sokkal előnyösebb színben tűnné fel; igen, mert a mig t. cikkiről ur követi eljárását nem a szerint kívánja megbírálani: ha vajon az eldöntésnek főleg román részét kielégítette-e? sőt engem éppen azzal látszatik vádolni, hogy román létemre is a román felirathoz miért csatlakoztam? addig a románok bár igen jól tudák, hogy n. t. követársam O. F. tősgyökeres magyar, megnyugodtak kijelölésén, elégnék tartván, ha más nemzetek iránt is méltányos gondolkodás, s valamint akkor nem tették feltétlenül megválasztásában részvételüknek, hogy csatlakozzék a román néz-pontokhoz, úgy az országgyűlés elnapolása után sem szá-

mitották fel részére hibául, hogy miért nem tette ezt? s egyetlen román is színtelen kevéssé kárhajtja azért, hogy miért védte azon tét, melyet hazája s nemzete érdekében meggyőződése szerint védenie kellett? a mily kevéssé Istennek hála, engem sem ítél „eljárásom miatt kedvezőtlenül.”

En ama ns. megye i. t. összes értekezletének egy román követ küldésében lett megállapodását, mindig azon nemesb vezér-gondolatból származtatám, hogy miután már a külön nyelvű lapokból is tudva volt előtte, miként hazánkban a fájdalom nem tagadható nemzeti feltélenkedés miatt minden nemzet, (a mint azt később az országgyűlésnek is csaknem egészen nemzeti csoportulási szerinti három külön nemű felterjesztése igazolta) más más szempontból fogja fel a haza iránti tartózkodását, tekintet nélkül kívánt lenni Dobokamegye közel 80 ezernyi román lakosságára nem kívánta felhasználni az akkori választási alap román részei kedvezőtlen voltát, s valódi testvéri indulatból akart utat engedni arra, hogy a netalán román külön néz-pontok védelmezésére azon megyéből is menjen egy román követ.

Hogy ez így volt, hinne kell először azért, mert választása reám esett; reám, ki soha egyetlen tényemmel sem adtam okot arra, hogy a román nemzethez íly ragaszkodásom kétségbe vonassék, s ki mind politikai életemben nemzetünk jogos igényei védelmére által, mind tisztviselői s magányi életemben számos román néposkolák felállításában törekvésem által, nem csak szavakban, de, a mennyire tölem telt, anyagi áldozattal, tettek által is igyekeztem arra, hogy a román nemzet iránti szeretetemben — mely hasonnevű boldogult atyámtól örökségképpen szállott reám — feljülhaladni magam ne engedjem senkinek.

Hinne kell másodszor azért, mert azon ns. megye köztisztviselőiben álló m. főispánja, (a ki előtt az értekezlet megállapodási vezér-indoka titok nem lehetett, s ki talán meg fogja bocsátani nekem, hogy önvédelmemre mélyen tisztelt személyére hivatkozom) elől idézett leveleimnek közöltetése után azt íratta vissza hozzám, hogy engem a közbizalom választott, utólagos programot ne adjak, ne tegyem, hogy lemondjak a követségről, s mint követ tegyek aként, mint eszem s szívem sugálja; s mert a mit akkor íratott levélbe, azt Kolozsvárt szóval kétszer ismételték nekem; ímé pedig akkor, midőn a követség elvállalása iránti kétségemet éppen a sz. máti levélből merített azon aggályommal indokoltam, hogy én a román nemzet jövőjét is teljesen biztosító, kellő garantiák nélkülszava zatommal az unióhoz nem járulhatván, választóim nem mindenikének fog óhajtsával egyezni lépésem.

Hinne kell harmadszor azért, mert azon indok is, melyből cikkiről ur a jelöltségemben megnyugvás általános voltát magyarán szíves — 1863-diki országgyűlési magamtartása — oly következtetésnek, a milyent abból a t. cikkiről ur kívonni látszik, helyes alapjául nem szolgálhatott.

Végül tekintve szabeni országgyűlésekeni tényeim felett megnyugtató tudatom, hogy sem Fel-séges urunknak, sem Hazánkban általmára lenni sohase kívántam, sőt — ha nem szerénytelenség állítanom — amennyire csekély erőm mellett helyzetemben lehetett, javára munkálni mindig törekedtem.

Ha nemzetiségek vagy néposztályok közti kérdéseknél a különböző érdekek egyeztetésére, gyenge szavamat néha hasznosítani igyekvém, s ha hazánk autonómiaja körébe tartozó, sarkalatos jogok védelmére szót emelni nem egyszer valék szerencsés: ezt alkotmányos értelemem, s minden irányban jót akaró közvetítő szándékom némű csekély tanúsítványul tekinthette volna egy kedvező bíráló; de nem vehette alapjául oly értelmezésnek, hogy én a feltétlen uniót fogom megszavazni.

Talán nem helytelenül alapíthattam a fennebbi okokra azon hitemet, hogy nms. Dobokamegye magyar része is nem azt kereste román jelöltjébe, hogy az, ha veszélyesnek látja is saját nemzetére nézve, csatlakozzék mindenben a magyar álláspontához; hanem keresett abban békülékeny, jó szándékú embert, ki egyik nemzetnek se kíván rosszat, hazája sorsát szíven viseli, s nemzetét is híven szereti.

Ha én ezt másként fogtam volna fel: akkor bár mily megtisztelő állásnak tekintem is egy hatóság képviselhetőségét, a követséget elvállalni nem fogtam volna soha.

Midőn eddig érkeztem, arra kívánok felelni, hogy megvolt-e legalább a törekvés bennem, hogy igen tisztelt választóim becses bizalmát kiérdemelni bírjam?

Ha valaki igyekezett erre, megnyugtató lellem, hogy én is törekedtem. (Vége következik.)

Felhívás.

Erdély földmívelőihez és iparosaihoz. 1867-ben Párizsban egy földmívelési, ipar és művészeti kiállítás fog rendeztetni.

A magas kormány belátva az ily kiállításbani részvétel nagy előnyeit, annak előmozdítására a leghatályosabb és üdvösebb intézkedéseket tette.

Az ügy pártfogójánál egy cs. kir. főherczeg jelöltetett ki, kinek nagyra törő szelleme s a birodalom dicsőségére irányzott törekvése általánosan ismerte van.

Bécsben gr. Wickenburg Constantin cs. k. titkos tanácsos elnöke alatt központi bizottmány alakult, mely a birodalomnak ezen kiállításbani részvételét rendezze és elősegítse.

Pesten országos bizottmány alakított, melynek feladata Magyarország részvételét, ezen kiállításban úgy intézni, hogy hazánk itt is, mint az 1861 diki londoni és több azelőtti kiállításokon természeti gazdagságához s nagy termelő erejéhez méltóan legyen képviselve.

Erdélyben a fels. kir. főkörmányszék meg-erősítése folytán a gazdasági egyet és kereskedelmi kamara alólírott tagjaiból egy hasonló irányban működő bizottmány alakult, mely munkálkodását azon erős elhatározással kezdte meg, hogy minden elkövessen annak eszközzésére, miszerint Erdély ezen kiállításban kivihassa a birodalom többi országainak, sőt a külföldnek is elismerését.

A nemzet, mely téttlenségben nézné a bekövetkező világválságot, ha nem megvettetésére, de minden esetre elfeledtetésre számíthat.

A nemzet, mely termékeinek, iparcikkeinek legjavával vonakodik feltüntetni polgáriassult állását, hazájának természeti kincseit s törekvését más nemzetekkel párhuzamban haladni, figyelmet nem érdemel és méltán homályban marad.

De ha nyomasztó viszonyaink s közlekedési eszközeink hányossága daczára képesek leszünk e világkiállításban méltó helyet foglalni el, a közvélemény erős szava ki fogja mondani életrevalóságunkat, s jobb sorsra érdemes voltunkat. Egy újabb s tán döntő bizonyítéka lesz ez annak, mennyire szükséges és hasznos lenne, kicsiny hazánkat végre a haladás legfőbb eszközeivel — vasutakkal — látni el. Az ország, mely termékei sokfélesége és gazdagságával figyelmet ébreszt, számíthat pénzintézetek keletkezésére, újabb iparvállalatok támadására s ezek által jobbító felvirágzására.

Alólírott bizottmány ily szempontból vélte szükségesnek s tartotta hazafi kötelességének ezen kiállítás ügyét lelkes buzgalommal karolni fel s nem retenni vissza feladata nehézségeitől.

A kereskedelmi kamarának múlt évi novemb. 10-én közzétett felhívására nagyon csekély számú bejelentés érkezett, mi azonban a bejelentési határidő rövidségének tulajdonítván, ismételt szöveggel fel Erdély minden földmívelőit, iparosait és művészeit, hogy megfontolván a szellemi és anyagi előnyöket, melyeket nekünk ezen kiállításbani részvétel nyújthat, önmagok és a közjóllét érdekében ne vonuljanak hideg közönyvel vissza ez ügytől, segítsék a bizottmányt terhes és jóirányú munkálkodásában s bejelentéseket lehető rövid időn megtenni sziveskedjenek.

A bizottmány ezen felhívás záradékában teszi közzé azon osztályokat, melyek iránt bejelentését a központi bizottmányhoz már megtette, s különben ezekre nézve hívja fel az általános figyelmet, mint olyakra, melyekbe hazánk kiállításra méltó cikkeket nyújtani képes. Nem zárja ki azonban bármi más figyelmet érdemlő cikkek bejelentését és kiállítását.

A bizottmány mindent el fog követni, hogy a kiállítók mellékes kiadásai elenyészessenek, nevezetesen a kiállításra méltó tárgyak szállítási és kiállításai költségeit a bizottmány hordozza, s azon lesz, hogy a kiküldendő tárgyak ismertetése, s a kiállítók érdekében működés végett egy vagy két biztos kiutalásuk ki a kiállításra.

Nem szükséges részletesen fejtegetni az előnyöket, melyeket ezen eljárás nekünk szerezhet, s felszámítatlanul a haszon, mely cikkeink ismertetése s piacunk ily módon való szélesítése által reánk hármozhat.

Csak összesített kiállításnak legyen kitűnő, legyen jól rendezett, legyen olyan, mely a külföld előtt visszautasíthatatlanul bizonyítsa be, hogy kisded országunk Európa békés versenyterén méltó helyet foglal el, s a jó és üdvös eredmény nem fog elmaradni.

Föl tehát hazánk lelkes fiai és leányai!

Minden, mi figyelmet érdemel, örömmel fogadtatik, s a legjelentéktelenebb iparág — ha annak termelése s piacának szélesítése előnyös — szükséges, hogy képviselve legyen e kiállításban.

Bejelentések folyó évi május 15-éig fogadtatnak el a kereskedelmi kamara helyiségében, (nagy piac, Horváth-ház), hol részletesebb utasítások is szerezhetők.

A bejelentések állásáról koronkint, valamint a kiállítási tárgyak beküldésének határidejéről annak idejében jelentés fog tétetni.

Kolozsvárt, 1866. január 22-én.

1867-ben Párizsban tartandó kiállítás érdekében alakult országos bizottmány Bizottmányi elnök: B. Bornemisza János. Bizottmányi tagok: Paget János esq., Hincz György, Nagy Ferencz, Korbuly Bogdán, Kövári László, ifj. Tauffer Ferencz, Wagner Frigyes. Tollvivő: Gámán Zsigmond.

Jegyzék azon osztályoknak és tárgyaknak, melyek iránt a központi bizottmányhoz jelentés tétetett, s melyekre az egyes kiállítók figyelméül különösen felhívatik.

1-ső osztály. Olajfestmények, vászonra lemezre s különféle anyagokra.

2-dik osztály. Különböző festmények és rajzok. Miniaturek és aquarellek; rajzokkal és mindenféle rajzeszközzel készült rajzok; festések

zománczra, faience és porcellán; üveg és fresco-festmények.

4-dik oszt. Építészeti rajzok és minták. Tanulmányok és részletmutatványok. Épületek képe és terarajzai. Kiállítások romok és okmányok után.

7. oszt. Papiripar tárgyai. Bekötések, festő- és rajzeszközök. Papírok, tábla- és lemez-papírok; tenták, fekete és színes rajz- és írónok, íródi készletek, íródaszerek; tentatartók, levélművek stb. másológépek. Papírból készült tárgyak: sorkönyvek, naplók, emlék-könyvek, főkönyvek, könyvtáblák, szekrények, festőeszközök, festékek tokban, helygámban, csőben, hüvelyben. Festők, rajzoló, metszők és idomítóknak való eszközök és készletek.

9. oszt. Fényképészeti gépek és mutatványok. Fényképek papírra, üvegre, fára, kélmére és zománczra. Fényképészeti metszvények, lithográfiai mutatványok. Stereoscop-mutatványok és stereoscopok. Nagyítás által nyert mutatványok.

Fényképészeti szerek, készletek és anyagok. Fényképészeti műtermek kellékei.

10. oszt. Hangszerek, nem metálból készült fűvő hangszerek: egyszerű fűcsővel, sípcsővel, légtartó és légtartó nélküli csővel. Metálból készült hangszerek: egyszerűek, pótrészesek, billentyűsek, hengerrel, kolccsal és fűcsővel ellátottak. Billentyűs fűvőhangszerek: orgonák, accordeonok stb. Húros hangszerek, billentyű nélküli. Húros hangszerek billentyűvel: zongorák stb. Útő vagy dörzölő hangszerek. Automat hangszerek: forgató orgonák stb. Orchestrumi kellékek.

16. oszt. Kristályok, fényűzési cikkek, ablakok. Kristály poharak, metszett, bélielt, foglalt kristályok. Üveg poharak és tükrötáblák, metszett, festett és aranyozott poharak, optikai kristályok, disztimén-tárgyak. Festett üvegek.

20. oszt. Késcsináló művek: kések, tollkészek, ollók, borotvák stb., különféle késcsináló készítmények.

25. oszt. Illatszerek: szepítőszerek, hajkenőcsök, illatos olajok, illatos szeszek, szagló vi- zek és letek, illatos ecetek, mandola pép, pór, illatos labdacso- és szákok; fűstől illatszerek, pipere-asztali szappanyok.

26. oszt. Disz-bőr-művek, műasztalos és kosárfonó tárgyak: disz-batorkák, liqueur-szekrények, keztyűtartók, bőrdöncsők stb., lakbőr tárgyak, szekrények, pénztraczkák, levéltárczkák, szivartárczkák. Nyomatott, metszett, faragott tárgyak fából, elefántcsontból, tajokból stb., dohánytartók pipák. Fésűk, kefék stb. munkák; disz-kosárrák és kenyértartók, mindenféle finom kosárkötő tárgyak.

35. oszt. Mindkét nembeli öltözetek: férfi- és nőöltönyök. Férfi és női fűvegek, parókák és egyéb hajmunkák. Lábbelik. Gyereköltözetek. Öltözet részletek különféle kézművesek számára.

40. oszt. Bányászati és ércztani termékek: kő-, ércz-gyűjtemények és mutatványok. Diszkövek: márvány, serpentin, onix. Durva kövek, kemény anyagok, földes és agyagok. Különböző ércztani termékek: durva kén, kősó, fűtő, gyan-tár és kőolaj; durva és szénestült égő anyag, kő-szén-lerakatok. Készíttelen érczek: vas, aczél, aczélzott vas, réz, ólom, ezüst, cink stb., érczpótlékok. Arany-, ezüstműves készletek. Electro-metal-lurgiai művek: aranyozott, ezüstözött, rezeztett, ólom-zott tárgyak galvanoplastika által. Nyers érczek feldolgozva: haragok; árulásra szánt vasrudak, fejtér vaspléh, réz, ólom- és cinkpléh. Feldolgozott érczek: kovács-készítmények. Drótművek: varró- és gombostűk, átfurt pléhek. Mindenféle alakra feldolgozott érczek.

41. oszt. Erdőszeti és ehhez tartozó ipartermékek: mű- és épületfa, tengerészetre szükséges fa, dugófa. Száritott fa, faszén; durva hamuszir, különböző kézművekhez előkészített fa, faczipó.

43. oszt. Gazdászati, nem élelemre szánt, könnyen eltartható termékek: fonható anyagok: nyers gyapott, tört és nem tört len és kender; fonható szálak egész természetű állapotban; mosott gyapjú; selymér gubó. Különböző gazdászati termékek, melyek iparra, gyógyszernek s a házi gazdaságra szükségesek. Olajnövények: olaj, viasz, szurok. Dohány: vágott és levélben. Elrakott takarmány.

44. oszt. Vegytani és gyógyászati termékek: savanyok, alkálók; mindenféle savak: tengerisó s a tengervíziből nyert termékek. Különböző vegytani termékek: szappanyok, gyertyák; az illatszati első nemű szükségletei: szürke szu- rok és kátrány, kaucuk- és gutta-perka-készletek. Festék és tinctura anyagok, ásvány- és légszesz- vizek, természetes vagy mesterséges alakban. Első gyógyászati anyagok. Egyszerű és vegyített gyógy- szerek.

46. oszt. Bőrök: nyers és készített bőrök. Kordován, saffian, maroquin.

47. oszt. Bányászati és ércztani ke- zelésre szolgáló anyagok. Bányák és artési kútak keresésére szolgáló szerek, fűtőgépek, kőse- netvágó és sziklarepszító készletek. Bányászati munkák terve, mutatványa és mintája. Ásványvíz- vezető munkák. Gép által mozgatott bányalétrák. Merítő gépek, szivattyúk. Szelelő-készletek. Bizton- sági lámpák, photo-electricai lámpák. Biztonsági

készletek, jelzők. Ásványokat és égő anyagokat feldolgozó gépszerrel készletek. Az égő anyagokat üszegylítő készletek. Az égő anyagokat széneseítő készletek. Electro-metallurgiai gépek. Az érceteket minden alakba feldolgozó műhelyek tervei és mutatóvanyai.

51. oszt. Vegytani, gyógyászati munka és cserző anyagok: műhelyi szerszámok és készletek. Ipar- és kereskedelmi kísérletekre való szerek és készletek. Vegytani termékek, szappan- és gyertya-készítési anyagok és eljárás. Légszusznyerő készletek. Fejéltető készletek és eljárás. Gyógyászati termékek készítésére szükséges készletek. Cserzés és bőrkészítési műhelyek műszerei. Üvegcsinálási eljárás és készletek: kézi fonatkészlet; fonalos anyagok előkészítésére és sodrására szolgáló műszerek. Kötélverő műszerek: kerek, lapos és más alakú kötelek, spárga, ércfonalból vont kötelek mécselkek.

55. oszt. Fő és kőtelverő termékek-nél eljárás és készletek: kézi fonatkészlet; fonalos anyagok előkészítésére és sodrására szolgáló műszerek. Kötélverő műszerek: kerek, lapos és más alakú kötelek, spárga, ércfonalból vont kötelek mécselkek.

56. oszt. Szövőszék, anyag és eljárás: szövőgépek. Különböző szőtt termékek előállításánál való eljárás. Szőnyegek készítésére való műszerek. Tülle- és csipke-paszománt stb. készletek. Nyomtató, törő, simító, moirizáló műszerek.

58. oszt. Butorok készítésénél eljárás és anyag: faszárító-gép, fourmivágó gép, csiszoló eszköz, talaj-tábla, vágó-gép. Asztalos, esztérgályos műszerek. Fa, csont, elefántcsont, szaru stb. anyagok faragására szükséges műszerek. Metsző, faszobrász eszközök. Durva kövek, márvány simítására való műszerek.

67. oszt. Tápnövények és más liszt-tartó anyagok feldolgozása: búza, rozs, rizs, kukorica, szemes és őrölt állapotban. Gyöngy- és zsemlekása. Burgonya-, rizslisztek, zágó. Vegyes liszt-tartó termékek. Olasz sütemény, laska, macaroni. A kenyeret pótló tápszerek, házsütemények.

68. oszt. Zsemle- és lepénysütés: különféle kenyér, kovászszal és nélküli Utazási és kato-

naság számára szánt, hosszasan eltartó kenyér, ten-geri kétszersült. Minden nemzetenél dívtos lepények.

69. oszt. Szíros tápszerek, tej, vaj: Ehető zsír és olaj. Friss és állott tej. Fries és beszózott vaj, túró. Mindenféle tojás.

70. oszt. Hús és halak: természetes friss és sós. Különbözőképp eltett húsok, sonka, hús-készletek. Szárnyas és négy lábú vadállatok. Friss hal, sós hal: bering, tőke, szardella, szardina olajban. Vadhúsok beszóva.

71. oszt. Zöldség és gyümölcs: burgonya, köles, mindenféle vetemény: petrezselyem, murek stb. frissen és szárítva. Ugorga, saláta, frissen és savanyítva, sóval, ecettel készített vetemények, különféle mód szerint eltett vetemények. Friss, szárított és berakott gyümölcs: szilva, füge, barack stb. Csukor nélkül elrakott gyümölcs.

73. oszt. Szízes italok: közönséges fejér és piros bor, főtbor, pezsgőbor, almabor és más gyümölcsből nyert ital. Sör, és egyéb gabonából nyert ital. Pálinka és alkohol, rum, liqueur stb.

81. oszt. Hasznos rovarok: méhek, selymerek; fénymázadó rovarok. Ezek tenyésztési módja.

82. oszt. Halak, kagylók, puhányok: hasznos víziállatok, élőállatokban. Ezek, valamint kagylók, puhányok tenyésztési módja.

87. oszt. Erdei fagyagvak és ültetvények: mindenféle faültetvény, főleg az erdők szaporítására legalkalmasabbak.

91. oszt. Butorok, ültözetek, mindenféle eredetű tápszerek, melyek hasznos tulajdon és olcsósággal kitűnnek. A 16., 20., 25., 26., 67., 69., 70., 71. dik osztályban el-soroltak rendszeres gyűjteménye, melyek nagy gyá-rak vagy kitűnő mesteremberek által készítették, különösen ajánlatos a gazdaságos háztartásra.

92. oszt. Különböző vidékek ültözeté-ből mutatóvanyok. Mindkét nembeli ültözetek-nek mindenkori alkalmazott rendszeres összeállít-ása, különös figyelemmel, hogy minden kézmű-

iparra nézve valamely feltűnő és jellemző szabással kiüljenek.

94. oszt. Mindenféle termékek, külön-böző önálló iparosoktól készítve. Rendszeres összegyűjtése a saját kezükre dolgozó kézművesek készítményeinek, habár egyedül, vagy család-juk és rokonaik segítségével, a forgalom szá-mára, vagy házihasznukra dolgoznak.

Kolozsvárt, január 22-én, 1866.

A párizsi kiállítást intéző országos bizottság.

Különbölk.

— A hídelvei tizedben az iskolához építész Kerekes Márton meghívása folytán 150 választott összegyűlt a kövek felülése feletti értekezletre, mikor is földész Pál Sámuel egy csinos beszédben kifejezte, mitép ő Kolozsvár városa képviselőre gróf Mikó Imre ő exeljt a Nagy Elek urat véli megbízandónak. Az összegyűlt értekezlet egy értelemmel a szülő mellett nyilatkozott, meg-éljenezvén a jelöltek.

— A mint K. Fejérvárról értesítenek, ott be-folyásos körökben, miután az érdemben ösztült Szoboszlai György ezuttal követséget nem vállalt, ezen város előbbi közkedvességü képviselője b. Kemény Gábor mellett Dániel Károlyt szándékoznak megválasztani.

— Ma nagy napok lesz a színházra nézve, ma történni meg a színház kiadása. Pályázók közül megemlítjük Reszlert, Follionszt; szívünköl

őbajtunk, ha intéztünk új vállalkozó kezére meg, szellemi tekintetben igazi nyereségünk legyen!! — Pénteken fog fellépni, mint vendég, a debreczeni színház barytonistája Tanner, ki a jó hírből állott pesti Horváth-féle iskolából került ki, „Rigoletto“-ban; miot halljuk, összesen 5 darabban fog fellépni.

— Múlt hó 30 kán tartá a gazdasági egylet nagygyűlést, melynek tárgya a választmány kiegészítése volt. A gyűlésről részletesen jelentésig örömmel említtük meg, hogy az egylet titkáraján a derék Aschermann Ferenczet választották meg.

— Császár ő Felsége múlt hó 27-én délelőt Majláth udvari cancellár és Eszterházi grófot fogadta, dében a ministertanásban elnököl, melyben minden minster és cancellár részt vön.

— Múlt hó 27 kén reggeli 6 órakor indult el Bécsből Pestre az északi vasutvonal egy magán-vonata az udvari konyhával, asztali és pince-személyzetrel és egy félórával később egy második a bárdosgárda és udvari csendőség, nemkülönben hintók és lovakkal. A diszkosik között császárné ő Felsége pompás a la Dumont hatos-fogata is Pestre küldetett.

A „K. Közlöny“ magán távsürgönye.

Feladatott Udvarhelyt jan. 31-én 11 óra 5 p.

Megjött ugyanakkor 11 óra 55 perc.

Tegnap Oláhfaluban egyhangulag minden választó által képviselővé választott Gál János.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Kolozsvári naptár a jövő hétre.

F e b r u á r		Nap kél	delel	nyugszik	Hold kél	delel	nyugszik
4 V.	G. Veronika	7ó. 23p.	12.14p.13m.	5ó. 6p.	10ó17p.e.	3ó19p.r.	9ó13p.r.
5 H.	Ágota	7 22	12 14 18	5 8	11 17 e.	4 2 r.	9 40 r.
6 K.	Dorottya	7 20	12 14 22	5 10	* *	4 46 r.	10 7 r.
7 Sz.	Rikbárd, Romuald	7 18	12 14 25	5 11	12 17 r.	5 30 r.	10 38 r.
8 Cs.	M. János, Salamon	7 17	12 14 28	5 13	1 14 r.	6 15 r.	11 12 r.
9 P.	Apollonia	7 15	12 14 29	5 14	2 11 r.	7 2 r.	11 51 r.
10 Sz.	Scholastica	7 14	12 14 30	5 16	3 5 r.	7 51 r.	12 35 e.

Ut. negy. 7-én 9ó. 13p. e. Saturnus éjfélt után. kél. KDK.

7-én 7 óra 30 p. r. Sat. a hold déli szélénél.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

4339

1865. psz.

Felhívás

néhai BAGOSY AMÁLIA hagyatékai ügyében.

Csengerbagoson 1865 évi november 12-én elhalt néhai Bagosy Amália által 1857 évi február 15 dik napján tett, s az előirt megyei törvényszékhez legközelebb bemutatott végrendeletnek kibírdetésére, s egyúttal az id. törvényszabályok XIV fej. 165 §-ban előirt hagyatékai eljárás megtételére f. évi mártius hó 26-ik napjának d. e. 9 órája tüztetvén ki, ennél fogva mindazok, kik a néhai Bagosy Amália asszony után maradt örökség által érdekeltek, ezennel felhívatom, hogy a kitért határidőben Szathmáron a megyei törvényszék tárgyaló termében személyesen, vagy törvényes meghatalmazottjaik által anynyival inkább megjelenjenek, s lehető igényeiket a kitért határrnapig bejelenteni el ne mulasszák, mert különben az örökség körüli intézkedések a felmerülendő körülményekhez képest befolyásukon kívül is meg fognak tetetni.

Kelt Szathmármegye tszéke 1866 január 5 én tartott üléséből.

(44)

1/2

(1-3)

Licitations-Kundmachung.

Die hiesige k. k. Genie-Direction bringt zur allgemeinen Kenntniss, dasz Montag den 5. März 1866 eine Offert-Verhandlung über Kalk, Bauholz und Holzschnittwaarenlieferung auf die Zeit vom 1. November 1865 bis Ende December 1868 in der diesseitigen Bauverwaltungs-Kanzlei um 9 Uhr Vormittags abgehalten werden wird.

Alle zur obigen Offert-Verhandlung Concurrirende haben sich mit ortsobrigkeitlichen Zeugnissen über ihre Zulässigkeit zu versehen. — Ausnahme von dieser Zeugnisbeibringung findet nur bei jenen statt, welche der k. k. Genie-Direction schon durch frühere Kontraktabschlüsse bekannt sind.

Der zur liefernde Kalk kann aus welel immer für Steinbrüchen sein, nur musz die Qualität den gestellten Anforderungen vollkommen entsprechen.

Die den Offerten zuzulegenden Erfüllungs-Cautionen sind:

Für die Kalklieferung 200 fl. ö. W.
" Bauholzlieferung 200 " "
" Holzschnittwaarenlieferung 200 " "

Diese mit 50 kr. Stempel versehenen Offerte müssen den Kontraktbedingungen, welchen sich der Offerrent zu unterwerfen hat, genau entsprechen, und ist durchaus keine Abweichung zulässig, auch müssen alle Anbothe mit Ziffern und Buchstaben in österr. Währ. genau ausgedrückt sein, und die Erfüllungs-Cautien beilegen. Endlich ist der Wohnort und Charakter des Offerrenten mit dessen eigenhändiger Unterschrift genau anzugeben. Offerte, welche nicht genau hiernach verfasst sind, so wie in telegrafischer Form einlangende, bleiben unberücksichtigt.

Nach geschlossener Verhandlung wird kein Anboth mehr angenommen. Alle nähern Bedingungen können zu den gewöhnlichen Amtsstunden in der hiesigen k. k. Bauverwaltungs-Kanzlei eingesehen werden.

Karlsburg, am 18. Jänner 1866.

NE HIVATALOS.

(36)

(2-6)

Szajés fogbetegeknek, valamint fogszükségiöknök tudomásul!!

Fogorvos és fogművész

C. ZINZ

a bécsi iskolából, a n. é. közönséget figyelmezteti, miszerint ideiglenes itt mulatása alatt, a felett megemlítettetre vonatkozó segély nyújtására ajánlkozik. Ertekezhetni napoként 10-4 óráig Schütz János ur n. piaci 270-ik számú háza 1-6 emeletében. Csak február 26-ig marad itt.

Den Mund und Zahnkranken so wie Zahnbedürftigen

diene zur Nachricht!!

Zahnarzt und Zahntechniker

C. ZINZ

aus der Wiener-Schule empfiehlt den P. T. hierauf reflectirenden während periodischen Anwesenheit seine diesbezügliche Hülfe Leistung. Zu sprechen von 10-4 Uhr im Hause des Herrn Joh. Schütz Platz N. 270 1-te Stock. Aufenthalt bis 26-ten Februar.

(39)

Hirdetés.

(1-12)

Harmincznap múlva az első és legnagyobb fehérnemű raktár és varrási készletek központi helyiségében Bécsben, Tuchlauben N. 11 fele áron fognak eladatni kész fehérnemű készletek férfiak, nők és gyermekek számára, bár mely megkívántató mennyiségben.

Valódiság, tisztaság, a legsebb varrás s illő alakról gondoskodva van, és minden darab, mely nem talál a legjobban, vagy nem tetszik, visszavetetik.

Fertige Herrenhemden, beste Handarbeit:

Weiszgarn-Leinenhemden, glatt anstatt fl. 3. — nur fl. 1. 50
Feinere Sorte mit Faltenbrust anstatt fl. 4. 50 nur fl. 2. 80
Feine Irlander oder Rumburger Hemden anstatt fl. 6. — nur fl. 2. 80
Feine Rumburger Hemden, Handgespinnst anstatt fl. 7. 50 nur fl. 3. 50
Allerf. Rumb. Hemden, schönste Handarbeit anstatt fl. 10. — nur fl. 4. 50

Fertige Damenhemden, schönste Handarbeit und Handstickerei.

Glatte Leinen-Damenhemden mit Zug anstatt fl. 4. — nur fl. 1. 90
Feine Schweizer-Hemden, Faltenbrust anstatt fl. 5. 50 nur fl. 2. 80
Neue Facon, in Herz und Raver, gestickt anstatt fl. 6. 50 nur fl. 3. 50
Eugenie, neue Facon, gestickt anstatt fl. 7. — nur fl. 3. 50
Marie-Antoinette-Miederhemden anstatt fl. 6. 50 nur fl. 3. —
Viktoria, gestickt und mit echten Valencienn anstatt fl. 16. — nur fl. 7. —

Neueste Damen-Negligées und Frisir-Mäntel.

Elegante, aus feinstem Perkal anstatt fl. 11. 50 nur fl. 5. 50
Aus englischem Stoff, gestickt anstatt fl. 18. — nur fl. 8. 50
Damen-Unterhosen aus Shirting, feinst anstatt fl. 7. — nur fl. 2. —
Damenhosen, gestickt, Leinwand anstatt fl. 6. — nur fl. 2. 80
Damen-Nachtkorsetts, glatt anstatt fl. 5. 50 nur fl. 2. 80
Elegante, reich gestickte Korsetts anstatt fl. 12. — nur fl. 5. 50
Damen-Nachthemden mit langen Aermeln fl. 3. —, 3. 50 bis 4. 50.

Feinste Leinen-Herren-Unterhosen 1/2

fl. 1. 20, 1. 50; feinste Rumburger 2. 20.
Irlander Weben 48 Ellen anstatt fl. 34. — nur fl. 17. —
Feinste Irlander od. Rumburger 50 Ellen anstatt fl. 60. — nur fl. 24. —

Gute Leinen-Sacktücher, das halbe Dutzend fl. 1, 1. 50, 1. 80 bis fl. 2. —
Feinste Sacktücher, auch in Leinen-Battist, das halbe Dutzend fl. 2, 2. 50

Az áruknak valódiság és tisztaságáért kezesség vállalatik.

Minta ingek és minta rajzok kívánatra elküldetnek. Vidéki megrendelések postai utánvét által. Férfi ingek megrendelésénél keretik a valódiság megjelölése.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S. Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejérvárt kapható:

1865-diki erdélyi országgyűlési nyomtatványok:

— Az 1865 november 19. Kolozsvárt egybegyűlt Erdélyi országgyűlés gyorsírói naplója, az országgyűl. gyorsírói-kar közreműködésével szerkesztő Hajnik Károly. Ára 72 kr.

— Erdély nagyfejedelemség 1865 évi Szent-András hó 19-ére Kolozsvár szab. kir. várossába hirdett országgyűlésének Jegyző- és Irománykönyve. Ára 18 kr.

— Az 1865 évi Szent-András hó 19-én kezdőleg Kolozsvárt, államtanácsos és rendszerinti országgyűlési elnök magyaryerő-monostori L. báró Kemény Ferencz ő nagynmlása előlése alatt tartott erdélyi országgyűlés Irománykönyve. Ára 27 kr.

— Protokoll und Urkundenbuch des auf den 19-ten November 1866, in die königliche Freistadt Klausenburg einberufenen Siebenbürgischen Landtages. Ára 21 kr.

— Protocolulu si cartea de documente a Dietei marelui principatu Transilvania conchiemata in libera cetate regia Clusiu pe 19-a Novembrie 1865. Ára 18 kr.

Cuventarile Dietali

ale lui Josifu Hossszu Deputatu alu Comitatului Clusiu la Dieta Transilvaniei din a. 1865. Ára 10 kr.

Nyomatott az ev. ref. fótanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Dózsa Dániel. Az északi fény.

Regény három kötetben. Ára 3 frt.

— Boronkai Margit. Tört. Regény 2 kötetben. Ára 2 frt.

— Csátározás a daco-román törekvések ellen. (Vonatkozva Iliarianu Papiu „Erdély függetlensége“ röpiratára). Ára 40 kr.

— Oláh Judith. Történeti regény. Ára 1 frt 20 kr.

— Zandirhám. Székely hősköltemény, a IX-ik századból. Ára 2 ft 10.

(41) (1-2)

SCHÜTZ KÁROLY

kereskedésében Kolozsvárt találtnak

LEGJOBB

Erfurti vetemény magvak.

A magvakról árjegyzékkel is szolgálhatok. Különös finom páczolt sonkák és nyelvek a legutányosabb áron.

(42) (1-3)

Szépírási oktatás.

Alólírt tisztelettel jelentem a n. érd. közönségnek, miszerint egy egészen új és könnyű modor szerint, olyanoknak kik rosszul, vagy éppen inni nem tudnak, a legrovidebb idő alatt szépírási oktatásokat adok, még pedig:

1. Angol cursiv. 2. Német current.

3. Batarde. 4. Rnde (kerekded). 5. Gothus.

6. Lapidár (oszlopos) iratokban. Bármelyiknek megtanulási díja 10 frt. oszt. ért. mi előre fizetendő.

LEIDESZDORF F. tanár.

Lakása „Nemzeti szálloda“ 18 szám, hol oktatásokat ad. Kivánságra bázaknál is ad oktatást.

(43) (1-3)

Közgyűlés.

A m. valkói, kelezeli és k. ujjfalusi birtokosságok jövő febr. hó 12-én d. u. 3 1/2 órakor közgyűlése lesz Kolozsvárt fő inspector migos b. Jósika Lajos ur házánál és elnöklele alatt. Az illető t. cz. birtokos urak (különösen azok, a kik a múlt évi júliusi közgyűlésen sem személyesen, sem meghatalmazottjuk által nem vettek részt) keretnek a lehető legnagyobb számban megjelenni, hogy kimaradásuk által ne hátráltassák a havasok már folyamatba vett rendezését.

Kolozsvárt, január 31-én, 1866.

Gyarmathy Miklós, alinspector.

(361) (7-*)

Bergmannféle fogpamutot, bármely fogfájás rögtön megszüntetésére, ajánl hüvelyeként 15 kr. jával.

Bergmannféle szakálltlenyésző tineturát,

mely kétségekivül legbiztosabb szer, a legrovidebb idő alatt, még igen fiatal egyéneknek is tömött és erős szakállnévést előidézi, ajánl palaczkonként 60 kr. és 1 frt 20 krajczárával Kolozsvárt

WOLFF JÁNOS, gyógyszerész.